

Üdvözlendő – ám ismét megkésett – lépés 2014. december 22.

A szexuális erőszak áldozatainak jogvédelmével foglalkozó nőszervezetek üdvözlik, hogy hatályba lépett a Büntető Törvénykönyvnek a gyermekek védelme érdekében történt módosítása. Ennek értelmében nem évülnek el bizonyos súlyosabban minősülő szexuális bűncselekmények, ha azokat gyermekek sérelmére követik el. A módosítás fontos elvi üzenetet hordoz, a gyakorlatban pedig az áldozatok jogérvényesítését segíti. Külön üdvözljük, hogy pártok fölött átívelő egyetértés alakult ki a kérdésben. Az emberi jogok, a nők, gyermekek jogai körébe tartozó egyéb kérdésekben is örömmel látnánk az ilyen összefogást.

Sajnálatainkat fejezzük ki ugyanakkor azzal kapcsolatban, hogy az eredeti javaslattal ellentétben az elévülésre vonatkozó szigorúbb szabályozás nem vonatkozik majd azokra az esetekre, amikor a szexuális bűncselekmények sértette az elkövető hatalma vagy befolyása alatt lévő felnőtt személy. Ahogy a javaslat indoklása helyesen rámutatott, a nemi élet szabadsága elleni, „gyermekek vagy más kiszolgáltatott személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények esetében az elkövetést több évtizeddel követően is felszínre kerülhetnek olyan információk, amelyek a tettesek felelősségre vonását lehetővé tennék.” Itt emlékeztetünk, hogy szervezeteink már 2012-ben, az új Büntető Törvénykönyv elfogadását megelőző társadalmi vitában megfogalmaztak egy, a szexuális bűncselekmények elévülésének eltörlésére vonatkozó, a most elfogadott szabályozással egyező irányú javaslatot – több más, a nők és gyerekek emberi jogait védő javaslat mellett. (Lásd: <http://nokjoga.hu/sites/default/files/filefield/2012-btk-javaslatmarc-9-nane-patentmona-ne-benyujtva.pdf>). „Az időbeli korláttal sok incesztus túlélőt fosztának meg a jogérvényesítés lehetőségétől” – érveltünk akkor az elévülés eltörlése mellett, sajnos eredménytelenül.

Az elmúlt évtizedekben a nemzetközi emberi jogi normákon és jó gyakorlaton alapuló, az áldozatok tapasztalataira, igényeire épülő javaslatainkat rendre figyelmen kívül hagyták a mindenkori döntéshozók. Jogszabály-alkotásra elsősorban akkor került sor, amikor egy-egy tragikus ügy nagyobb nyilvánosságot kapott, vagy amikor a civil szervezetek javaslataival egyező javaslatokat a nagyobb presztízsűnek tartott szakmák, szférák képviselői fogalmazták meg – bizonyos esetekben jelentős időbeli késéssel. Ez történt többek között a távoltagezésre és a kapcsolati erőszakra vonatkozó szabályozás kapcsán is. A nem szakzerű és hatékony szabályozás, a megkésett fellépés számos áldozatot foszt meg a jogérvényesítés lehetőségétől, ami akár életbe is kerülhet.

A nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó Isztambuli Egyezmény szellemét és betűjét idézve emlékeztetjük a döntéshozókat, hogy elsődleges és súlyos felelősségük van abban, hogy az erőszak áldozatainak biztonságát és védelmét, az elkövetők felelősségre vonását, a zéró tolerancia elvét szolgáló szabályokat, intézkedéseket hozzanak. E cél minél hatékonyabb elérése érdekében elengedhetetlen, hogy komolyan vegyék a témában jártas civil szervezetek szaktudását, tapasztalatait, s a jövőben erre építve hozzák meg döntéseiket, az eddig tapasztalt késlekedések nélkül.

Sajtókapcsolat:

dr. Spronz Júlia, PATENT Egyesület, [+36703913622](tel:+36703913622)